

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. vasario 24 d. Nr. 21RE-179

(AG-47/06-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso ir Ingos Morkvėnienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

sekretoriaujant R. M.,

dalyvaujant pareiškėjui N. A.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferenciją), išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo N. A. skundą atsakovei Vilniaus rajono savivaldybės administracijai dėl Vilniaus rajono savivaldybės administracijos 2026 m. sausio 19 d. rašto Nr. S-992(4.12 Mr) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas N. A. (toliau – pareiškėjas) skundu prašo Komisijos panaikinti atsakovės Vilniaus rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija, atsakovė) 2026 m. sausio 19 d. raštą Nr. S-992(4.12 Mr) „Dėl žemių užtvankos“ (toliau – ir Raštas) kaip neišsamų ir neužtikrinantį sprendimo dėl realios grėsmės žmonių saugai. Taip pat skundu prašo įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti 2025 m. gruodžio 29 d. prašymą ir priimti sprendimą iš esmės, t. y.: organizuoti faktinę vietos apžiūrą (komisiją) ir surašyti apžiūros aktą; nustatyti, kas yra atsakingas už hidrotechninio statinio ir su juo susijusio kelio ruožo saugų eksploatavimą; nedelsiant pritaikyti laikinas saugos priemones (atitvarai, įspėjamieji ženklai, eismo ribojimas), kol bus atlikti remonto ar rekonstravimo darbai; pateikti konkretų veiksmų planą ir terminus (remonto darbams arba alternatyviam sprendimui, pvz., pralaidos įrengimui), atsižvelgiant į tai, kad šis ruožas yra vienintelis privažiavimas į gyvenamąją zoną.

Skunde nurodo, kad 2025 m. gruodžio 29 d. pateikė Vilniaus rajono savivaldybei prašymą dėl duomenys neskelbtini esančios dambos ir virš jos esančios kelio dangos sutvarkymo, nurodydamas, kad objektas yra avarinės būklės ir kelia realią nelaimingų atsitikimų riziką (ypač vaikams), taip pat riziką transportui (galimas nuvažiavimas į tvenkinį). Atsakyme nurodyta, kad duomenys neskelbtini g. yra vietinės reikšmės kelias/gatvė, įregistruotas statinys, kurio nuosavybė priklauso Vilniaus rajono savivaldybei, tačiau prašyme minima damba nėra įtraukta į gatvės kadastrinių matavimų bylą. Taip pat teigiama, kad žemių užtvanka yra žemės sklype, kurio nuosavybė priklauso fiziniams asmenims, todėl už žemių užtvankos priežiūrą atsako žemės sklypo savininkai. Šis atsakymas neišsprendžia prašyme kelto klausimo – skubios rizikos valdymo ir saugos užtikrinimo, taip pat neužtikrina aiškumo, kas ir kokiais veiksmais privalo pašalinti pavojų.

Atsakymas nepagrįstai nukreipia atsakomybę tretiesiems asmenims, neįvertinus faktinės situacijos. Pripažįstama, kad duomenys neskelbtini g. yra vietinės reikšmės gatvė ir priklauso

savivaldybei. Bendruomenės prašymo objektas buvo realus pavojus žmonių saugai ir būtinybė imtis neatidėliotinų priemonių keliui/dambos ruožui sutvarkyti ar bent laikinai apsaugoti.

Atsakyme nėra sprendimo dėl nelaimingų atsitikimų prevencijos. Prašyme nurodyta, kad damba yra sutrupėjusi, deformacijos plečiasi, viršutinė dalis suirusi, nėra apsaugų, kyla pagrįsta rizika vaikui ar suaugusiajam nukristi. Kelio danga deformuojasi, žiemą susidaro pavojinga ledo danga, kyla rizika automobiliams nuvažiuoti į tvenkinį. Atsakyme nėra pateikta jokio sprendimo dėl apžiūros, laikinų apsaugos priemonių, remonto ar alternatyvos (pvz., pralaidos įrengimo).

Nėra aiškiai nustatyta atsakinga institucija už eksploatavimą ir saugą. Atsakyme teigiama, kad užtvanka yra privačiame sklype ir atsakomybė tenka savininkams, tačiau kartu pripažįstama, kad gatvė yra savivaldybės nuosavybė. Susidaro situacija, kai pavojingas objektas lieka be aiškaus atsakingo subjekto, o pareiškėjui nėra pateikiamas realus kelias, kaip bus užtikrintas gyventojų saugumas.

Atsakymas neatitinka gero administravimo principo ir viešojo intereso apsaugos. Esant akivaizdžiai avarinei būklei ir realiai nelaimingų atsitikimų rizikai, viešojo administravimo subjektas turi pareigą neapsiriboti formaliu nuosavybės priskyrimu, o organizuoti situacijos įvertinimą ir priemones pavojui pašalinti.

Komisijos posėdyje pareiškėjas palaikė skundo reikalavimus ir prašė skundą tenkinti. Paaiškinio, kad damba visiškai sugriuvusi, be atramų, kyšo armatūros, nėra apsaugos, elementai sugriuvę į vandenį, savo funkcijos neatlieka. Savivaldybė paliko gyventojus tartis su savininkais, kurių informacijos jie neturi. Kelias dabar plaunamas, mano, kad reikia stiprinti kelią.

Administracija atsiliepime su skundu nesutinka, prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškinio, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) 7 straipsniu nustatytos valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos, viena iš jų – valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise. Valstybei nuosavybės teise priklausančios melioracijos ir hidrotechnikos statiniai Vilniaus rajono savivaldybei buvo perduoti valdyti patikėjimo teise 2002 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1945 „Dėl turto perdavimo“ pagal tuometinių Vilniaus apskrities viršininko administracijos komisijų sudarytus sąrašus. Prieš tai, 2002 m. vasario 27 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 295 patvirtino Valstybės turto ir finansinių išteklių, būtinų atitinkamoms funkcijoms žemės ūkio srityje vykdyti, perdavimo savivaldybėms tvarką, kurioje buvo nurodyta, kad tvarka reglamentuoja valstybei nuosavybės teise priklausančio ir apskričių viršininkų patikėjimo teise valdomo turto ir finansinių išteklių perdavimą savivaldybėms valdyti ir naudoti patikėjimo teise Vietos savivaldos įstatymo 8 straipsnio 22, 23, 24, 25, 26, 27 ir 28 punkte nurodytoms valstybinėms funkcijoms vykdyti. Akcentuotinas šios tvarkos 2.2 papunktis, kuriame buvo numatyta, kad apskričių viršininkų administracijų rajonų žemės ūkio ir melioracijos skyrių valstybės turto ir finansinių išteklių perdavimo komisijos iki 2002 m. kovo 10 d. sudaro valstybei nuosavybės teise priklausančių ir apskričių viršininkų patikėjimo teise valdomų melioracijos ir hidrotechnikos įrenginių, kurie bus perduodami savivaldybėms valdyti ir naudoti patikėjimo teise valstybinėms funkcijoms vykdyti, sąrašus pagal Melioruotos žemės ir melioracijos įrenginių kadastro duomenis. Vadovaujantis šios tvarkos 3 punktu, apskričių viršininkai iki 2002 m. kovo 20 d. turėjo pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų dėl turto perdavimo savivaldybėms valdyti ir naudoti patikėjimo teise valstybinėms funkcijoms vykdyti projektus. 2002 m. gruodžio 30 d. Vilniaus apskrities viršininko administracija Vilniaus rajono savivaldybei perdavė valdyti patikėjimo teise 6 tvenkinius su hidrotechnikos statiniais, kurie buvo ir yra apskaitomi kaip melioracijos ir hidrotechnikos turtas – Gulbinų, Akmenos, Musios, Kiemelių, Maišiagalos ir Gilužio ežero. Buivydiškių VI tvenkinio ir hidrotechnikos įrenginių perduoto ir valdomo patikėjimo teise turto sąrašė nėra. Tai reiškia, kad Buivydiškių VI tvenkinys niekada nebuvo apskaitomas kaip melioracijos ir hidrotechnikos statinys ir Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 24 punkto nuostatos jam netaikomos. Taigi, išanalizavus tiek Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, tiek jų pagrindu sudarytus perduodamo turto dokumentus

matyti, kad Vilniaus rajono savivaldybei buvo perduotas visas valstybei nuosavybės teise priklausantis melioracijos ir hidrotechnikos turtas, Buivydiškių VI tvenkinys ir hidrotechnikos statiniai nebuvo apskaitomi nei valstybės, nei apskrities administracijos balanse ir vietos savivaldos institucijai negalėjo būti perduoti.

Žemės sklype, kad. Nr. duomenys neskelbtini, unikalus Nr. duomenys neskelbtini, esančiame duomenys neskelbtini, Vilniaus r., pagal Buivydiškių žemės ūkio technikumui žuvininkystės tvenkinių rekonstrukcijos ir statybos 1963 m. projektą (projektuotojas – Respublikinis vandens ūkio projektavimo institutas) yra įrengtas hidrotechnikos statinys – pylimas su bokštine pralaida (pylimo projektinis Nr. 24, bokštinė pralaida Nr. 41, d-2x1,25 m, L-22 m). Statinio paskirtis – palaikyti normalų vandens patvankos lygį Buivydiškių VI tvenkinyje. Iš minėto projekto matyti, kad 1962 m. Buivydiškių žemės ūkio technikumui mokomasis ūkis pateikė užsakymą suprojektuoti „žuvininkystės tvenkinių sistemą Sudervės upelio slėnyje, pilnasisteminį žuvininkystės ūkį“ (aiškinamojo rašto 5 punktas). Aiškinamajame rašte taip pat nurodoma, kad „tvenkiniai projektuojami kaip mokymo bazė žemės ūkio technikumui ichtiologijos skyriaus moksleiviams, tvenkinių kompleksas tarnaus kaip mokomoji bazė Buivydiškių žemės ūkio technikumui“ (aiškinamojo rašto 7, 8 punktai). Iš aiškinamojo rašto 12 punkto puslapio matyti, kad VI tvenkinio paskirtis – neršto tvenkinys. Atsižvelgdama į tai, Administracija mano, kad šis dokumentas patvirtina, jog Buivydiškių tvenkinių sistema buvo suprojektuota ir naudojama žuvininkystės tikslams ir nepriskirtina Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 24 punkte nurodytiems objektams.

Administracija 2019 metais kreipėsi į valstybės įmonę Valstybės žemės fondą su paklausimu apie Buivydiškių VI tvenkinio hidrotechnikos statinius. Iš šios institucijos gauto atsakymo matyti, kad tvenkinio hidrotechnikos statiniai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu savivaldybei perduoti nebuvo, Melioruotos žemės ir melioracijos statinių centrinio duomenų banko apskaitoje duomenų apie statinius taip pat nėra. Iš rašto turinio taip pat matyti, kad statiniai nėra naudojami kaip žemių sausinimo ar drėkinimo statiniai, todėl perimti į Melioruotos žemės ir melioracijos statinių centrinio duomenų banko apskaitą yra netikslinga.

Rašte Administracija pažymėjo, jog žemių užtvanka yra žemės sklype (unikalus daikto numeris: duomenys neskelbtini), žemės sklypo naudojimo būdas – bendrojo naudojimo vandens telkiniai ir kurio nuosavybės teisė priklauso fiziniams asmenims, todėl už žemių užtvankos priežiūrą atsako žemės sklypo savininkai. Administracijos vertinimu, tarp tvenkinio ir hidrotechnikos statinių yra funkcinis ryšys, hidrotechnikos statinių paskirtis yra tarnauti tvenkiniui ir tvenkinio savininko pareiga būtų tinkamai prižiūrėti ne tik pagrindinį daiktą, bei ir to daikto priklausinį (hidrotechnikos statinius) (Civilinio kodekso 4.19 str. 1 d.). Be to, Lietuvos Respublikos vandens įstatymo (toliau – Vandens įstatymas) 3 straipsnio 7 dalyje reglamentuota, kad hidrotechniniai statiniai – statiniai ir įrenginiai vandeniui naudoti ir (arba) aplinkai nuo žalingo vandens poveikio saugoti (užtvankos, krantinės, aptekėjimo kanalai, žuvų pralaidos, hidroelektrinės, molai ir panašiai). To paties Vandens įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad paviršinio vandens telkinio savininkas privalo saugoti jam priklausantį paviršinį vandens telkinį, nedaryti žalos aplinkai, nepažeisti kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų, 6 straipsnio 2 dalies punkte reikalaujama, kad vandens telkinių ir (arba) jų vandens naudotojai privalo tinkamai naudoti įrenginius ir priemones, skirtas išvengti ir (arba) mažinti neigiamą poveikį paviršinių ir (arba) požeminių vandens telkinių būklei, didinti tokių įrenginių efektyvumą.

Vilniaus r. sav., duomenys neskelbtini g. (Nr. duomenys neskelbtini) (toliau – ir Gatvė) yra įtraukta į Vilniaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, patvirtintą Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2025 m. rugpjūčio 22 d. sprendimu Nr. T3-258(1.6 E). Gatvė yra įregistruota, suformuotas statinys, kurio nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų bylos registro numeris: duomenys neskelbtini, o inžinerinio statinio unikalus numeris: duomenys neskelbtini, ir nuosavybės teisė priklauso Vilniaus rajono savivaldybei. Iš minėtos gatvės ir jos sudėtinųjų dalių kadastro duomenų matyti, kad kelio sudėtinės dalys – važiuojamoji dalis, įvažiavimas bei nuovaža. Taigi duomenų, kad gatvės sudėtine dalimi yra užtvanka ar kitas hidrotechnikos statinys, kadastrinių matavimų byloje nėra.

Komisijos posėdyje atsakovės atstovas nedalyvavo.

Skundas tenkintinas iš dalies

Pareiškėjas (ir dar 37 prašymą pasirašę asmenys) 2025 m. gruodžio 29 d. prašymu „Dėl duomenys neskelbtini g., duomenys neskelbtini, esančios dambos ir virš jos esančio kelio dangos sutvarkymo“ kreipėsi į Vilniaus rajono savivaldybę, nurodė, kad 2023 metais suformavus duomenys neskelbtini gatvę, per 2025 metus čia įsikūrė 9 naujos šeimos, viso gatvėje gyvena 18 šeimų. Gatvėje gausu (> 17) įvairaus amžiaus vaikų. duomenys neskelbtini g. duomenys neskelbtini esančia damba juda ne tik duomenys neskelbtini g. gyventojai – iš miesto atvyksta žvejai, jaunimas, važinėja duomenys neskelbtini gatvės gyventojai ir svečiai. Pravažiavimas per dambą yra vienintelis kelias patekti į gyvenamąją zoną. Tačiau tiek pati damba, tiek kelias virš jos yra avarinės būklės: dambos konstrukcija yra visiškai sutrupėjusi ir deformacijos sparčiai plečiasi. Pati damba neatlieka ir techniškai negali atlikti savo esminės funkcijos – vandens lygio reguliavimo. Tam ir nėra poreikio. Dambos viršutinė dalis yra suirusi, neapsaugota jokiomis priemonėmis ir tik laiko klausimas, kada įvyks nelaimingas atsitikimas vaikui ar suaugusiam žmogui nukrentant nuo tilto ant žemės, į vandenį ar sutrupėjusias konstrukcijas apačioje. Važiuojamoji dalis virš dambos yra minkšto pagrindo. Todėl ji nuolat deformuojasi tiek išmušant galias duobes, ir, kas dar pavojingiau – dėl paviršinio vandens formuojasi skliautinė kelio forma. Žiemos laikotarpiu, pašalus, ant kelio susidaro ledo danga, kuri pasvirusi į tvenkinio pusę ir yra reali rizika automobiliams nuvažiuoti nuo kelio ne tik į kelkraštį, tačiau ir patį tvenkinį. Pateikė nuotraukas, kvietė gyvai atlikti apžiūrą ir įvertinti rizikos lygį. Pateikė nuomonę, kad galima naikinti dambą įrengiant paprastą pralaidą. Prašė nedelsiant imtis veiksmų sprendžiant saugos klausimus šioje kelio atkarpoje.

Administracija 2026 m. sausio 19 d. raštu Nr. S-992(4.12 Mr) „Dėl žemių užtvankos“ informavo pareiškėją, jog Gatvė yra įtraukta į Vilniaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, patvirtintą 2025 m. rugpjūčio 22 d. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-258(1.6 E). Su sprendimu bei visais jo pakeitimais galima susipažinti teisės aktų registre: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/4abcc531840a11f0a8bbd1e98310677d>. Gatvė yra įregistruota, suformuotas statinys, kurio nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų bylos registro numeris: duomenys neskelbtini, o inžinerinio statinio unikalus numeris: duomenys neskelbtini, ir nuosavybės teisė priklauso Vilniaus rajono savivaldybei. Pagal nekilnojamojo daikto kadastrinių matavimų bylą (registro numeris duomenys neskelbtini) prašyme minima damba nėra įtraukta. Žemių užtvanka Buivydiškių VI yra įrašyta į Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro žemėlapi (UETK) ir jai yra suteiktas hidrotechninio statinio kodas: 12010480h0012. Žemių užtvanka yra žemės sklype (unikalus daikto numeris: duomenys neskelbtini), žemės sklypo naudojimo būdas – bendrojo naudojimo vandens telkiniai ir kurio nuosavybės teisė priklauso fiziniams asmenims, todėl už žemių užtvankos priežiūrą atsako žemės sklypo savininkai. Administracijos Zujūnų seniūnija (toliau – Seniūnija) pagal galimybes tvarko kelius, Seniūnija atsižvelgia į visų gyventojų prašymus ir stengiasi išspręsti susidariusias problemas pagal Seniūnijos finansines galimybes prižiūri savo Seniūnijoje esančius vietinės reikšmės kelius ir gatves.

Ginčas kilo dėl Administracijos Rašto, pateikto atsakant į pareiškėjo 2025 m. gruodžio 29 d. prašymą.

Ginčo teisiniams santykiams aktualūs Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ), Vietos savivaldos įstatymo, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nuostatos.

VAĮ 2 straipsnio 10 dalimi nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus; skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (2 straipsnio 12 dalis). Vadovaujantis VAĮ 3 straipsniu, viešojo administravimo subjektai savo veikloje

vadovaujasi viešojo administravimo principais. VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio 1 dalimi, asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis (11 straipsnio 4 dalis).

Pagal Taisyklių 35 punktą prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Jei priimant ar priėmus asmens prašymą ar skundą, adresuotą vienai institucijai, paaiškėja, kad prašyme ar skunde nurodyti klausimai yra priskirtini ir kitų institucijų kompetencijai, prašymą ar skundą gavusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos persiunčia jo kopiją kitoms institucijoms nagrinėti pagal jų kompetenciją (Taisyklių 36 punktas). Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Nagrinėjamo ginčo kontekste taip pat pažymėtina, kad VAĮ 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (žr. pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr., pvz., 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). Formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Gero administravimo principas suponuoja taip pat tai, kad viešojo administravimo subjektas turi pareigą pateikti suinteresuotam asmeniui objektyvią ir teisingą informaciją jį dominančiu klausimu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015 m. birželio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2142-624/2015).

Bylos medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas kreipėsi į Administraciją, pranešdamas apie Gatvėje esančios dambos ir virš jos esančio kelio avarinę būklę bei gyventojams kylantį pavojų, prašė atlikti vietos apžiūrą įvertinant rizikos lygį ir spręsti saugumo klausimą šioje kelio atkarpoje. Šis pareiškėjo kreipimasis laikytinas prašymu VAĮ 2 straipsnio 10 dalies prasme. Taigi Komisija sprendžia, kad šiuo atveju atsakovė turėjo pareigą atsakyti į jį pagal prašymo turinį, laikydamosi VAĮ ir Taisyklių nuostatų bei, nustatčiusi, jog pareiškėjo prašymas (jo dalis) nepriskirtinas(-a) Administracijos kompetencijai, o nagrinėtinas(-a) kitoje institucijoje, turėjo pareigą perduoti jį nagrinėti pagal kompetenciją atitinkamai institucijai VAĮ nustatyta tvarka.

Iš pareiškėjo prašymo turinio matyti, kad į Administraciją buvo kreiptasi dėl dambos ir virš jos esančios Gatvės būklės ir saugumo reikalavimų užtikrinimo. Nurodyta, kad Gatvė yra vienintelis kelias patekti į gyvenamąją vietą, tačiau jo būklė kelia pavojų gyventojams – deformuojasi išmušant gilius duobes, dėl paviršinio vandens formuojasi skliautinė kelio forma, o žiemos metu ant kelio susidaro ledo danga, pasvirusi į tvenkinio pusę, dėl ko kyla rizika automobiliams nuvažiuoti nuo kelio į tvenkinį. Taip

pat prašyme nurodė aplinkybes dėl dambos konstrukcijų pažeidimų ir deformacijos, kas irgi kelia grėsmę saugumui. Pateikė nuomonę, kad galima naikinti dambą įrengiant paprastą pralaidą. Prašė nedelsiant imtis veiksmų sprendžiant saugos klausimus šioje kelio atkarpoje.

Atsakydama į šį prašymą, Administracija Rašte paaiškino, kad damba nėra įtraukta į nekilnojamojo daikto (Gatvės) kadastrinių matavimų bylą; kad žemių užtvanka Buivydiškių VI yra įrašyta į Lietuvos Respublikos upių, ežerų ir tvenkinių kadastro žemėlapi ir jai yra suteiktas hidrotechninio statinio kodas; kad žemių užtvanka yra žemės sklype (unikalus daikto numeris: duomenys neskelbtini), kuris nuosavybės teise priklauso fiziniams asmenims, todėl už žemių užtvankos priežiūrą atsako žemės sklypo savininkai.

Bylos medžiaga nustatyta, kad duomenys neskelbtini gatvės 0,148 km ilgio, D kategorijos kelias, kurio Nr. duomenys neskelbtini, esantis duomenys neskelbtini k., Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2025 m. rugpjūčio 22 d. sprendimu Nr. T3-258(1.6 E) buvo įtrauktas į Vilniaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą (sąrašo 48 punktas). Administracija Rašte ir atsiliepime patvirtino, kad šis kelias nuosavybės teise priklauso Vilniaus rajono savivaldybei. Taip pat nurodė, kad savo seniūnijoje esančius vietinės reikšmės kelius ir gatves prižiūri Zujūnų seniūnija.

Vienas iš vietos savivaldos principų yra ir reagavimo į savivaldybės gyventojų nuomonę, kuris reiškia, kad savivaldybės institucijos ir įstaigos įstatymų nustatyta tvarka pagal kompetenciją privalo įvertinti ir motyvuotai atsakyti savivaldybės gyventojams ar jų atstovams į jų pateiktus pasiūlymus (Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 11 punktas). Prie minėtų principų priskirtas ir teisėtumo, reiškiantis, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija (toliau – Konstitucija), įstatymais ir kitais teisės aktais (Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punktas).

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsniu, viena iš savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų)) savivaldybių funkcijų yra savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas (32 punktas); statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka (21 punktas); aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, aplinkos monitoringas (28 punktas). Šio įstatymo 7 straipsnyje įtvirtintos valstybinės (valstybės savivaldybėms perduotos) funkcijos, viena kurių yra valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos ir hidrotechnikos statinių valdymas ir naudojimas patikėjimo teise (24 punktas).

Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms. Pagal Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11 straipsnio nuostatas, savivaldybės ar kiti juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys – kelių savininkai ar valdytojai, atlikdami priskirtąsias funkcijas, užtikrina vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse saugias eismo sąlygas, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones (1 dalis). Kelio savininkas (valdytojas) privalo užtikrinti, jog nedelsiant būtų panaikintos kliūtys, trukdančios eismui ir keliančios pavojų, o jei to padaryti neįmanoma, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo organizavimo priemonės tol, kol šios kliūtys bus panaikintos (7 dalies 3 punktas).

Taigi viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas ir saugaus eismo organizavimas. Byloje nėra ginčo, kad duomenys neskelbtini gatvės kelias nuosavybės teise priklauso Vilniaus rajono savivaldybei.

Kaip minėta, pareiškėjas prašyme nurodė, kad Gatvė yra nesaugi, nes kyla pavojus automobiliui nuvažiuoti nuo kelio į tvenkinį, prašė atlikti vietos apžiūrą bei imtis veiksmų sprendžiant Gatvės saugumo klausimą. Taigi pareiškėjo kreipimasis buvo konkretus – būtent dėl Gatvėje esančio kelio būklės ir saugumo. Administracija Rašte dėl to konkrečiai nepasisakė. Nurodė, kad Seniūnija pagal galimybes tvarko kelius, Seniūnija atsižvelgia į visų gyventojų prašymus ir stengiasi išspręsti susidariusias problemas pagal Seniūnijos finansines galimybes prižiūri savo Seniūnijoje esančius vietinės reikšmės kelius ir gatves. Pažymėtina, kad seniūnijos veikla finansuojama iš savivaldybės biudžeto ir kitų įstatymuose nustatytų lėšų (Vietos savivaldos įstatymo 35 straipsnio 7 dalis). Rašte pagal kompetenciją nepasisakyta konkrečiai ne tik dėl ginčo vietinės reikšmės kelio ir gatvės priežiūros, ar jis bus (nebus) taisomas, tačiau taip pat nepasisakyta ir dėl saugaus eismo organizavimo

priemonių, reaguojant į pareiškėjo prašyme išdėstytą situaciją ir galimas rizikas asmenų ir turto saugumui, suformuluotą su tuo susijusį prašymą.

Atsakovei, kaip viešojo administravimo subjektui, galioja VAĮ 3 straipsnio 13 punkte įtvirtintas vieno langelio principas, kuris reiškia, kad asmeniui informacija suteikiama, prašymas ar skundas priimamas ir atsakymas į juos pateikiamas vienoje darbo vietoje. Prašymą ar skundą nagrinėja ir informaciją iš savo struktūrinių padalinių, pavaldžių subjektų, prireikus ir iš kitų viešojo administravimo subjektų gauna pats prašymą ar skundą nagrinėjantis ir administracinį sprendimą priimantis viešojo administravimo subjektas, neįpareigodamas tai atlikti prašymą ar skundą padavusio asmens.

Tuo atveju, jeigu prašymo nagrinėjimo metu Administracija neturėjo konkrečių duomenų, susijusių su Gatvėje esančio kelio priežiūra ar rekonstravimo (remonto) planais, vadovaudamasi vieno langelio principu, turėjo pareigą tokią informaciją surinkti ir atsakyme pareiškėjui ją pateikti. Komisijai į bylą duomenų, patvirtinančių, kad atsakovė būtų pasinaudojusi šia galimybe, nepateikta.

Rašte nepasisakyta dėl kreipimesi išreikšto kvietimo atlikti situacijos (kelio) apžiūrą vietoje. Neaptarta galimybė atsakovei atlikti Gatvės kelio būklės patikrinimą, nurodyta, ar atsisakoma tokius veiksmus atlikti ir kokių teisiniu pagrindu. Nepasisakyta, ar yra poreikis pavojingose vietose įrengti atitinkamas technines eismo organizavimo priemones.

Kaip minėta, pareiškėjas prašyme nurodė argumentus dėl Gatvėje esančios žemių užtvankos galimai avarinės būklės ir keliamo pavojaus gyventojams, prašė imtis veiksmų sprendžiant saugumo klausimą.

Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 21 punktu nustatyta, kad statinių naudojimo priežiūra įstatymų nustatyta tvarka yra viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų.

Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 2 punktu nustatyta, kad statinių naudojimo priežiūrą atlieka šie viešojo administravimo subjektai: energetikos objektų – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pagal Energetikos ministerijos nustatytą tvarką (1 punktas); susisiekimo komunikacijų ir su jomis susijusių kitų inžinerinių statinių, taip pat hidrotechnikos statinių Baltijos jūroje ir vidaus vandens telkiniuose – Susisiekimo ministerija ir (ar) jos įgaliotos organizacijos (išskyrus susisiekimo komunikacijas, kurios nepriklauso jos valdymo sričiai) pagal Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą (2 punktas); statinių, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 1, 2 punktuose, – savivaldybių administracijos (3 punktas); statinių įrangos ir paskirties reikalavimų įgyvendinimo priežiūrą atlieka statinio saugos ir paskirties reikalavimų valstybinės priežiūros institucijos (4 punktas). Viešojo administravimo subjekto, atliekančio statinio naudojimo priežiūrą, teisės įtvirtintos šio įstatymo 49 straipsnio 3 dalyje.

Iš išdėstytų teisės aktų nuostatų matyti, kad statinių naudojimo priežiūrą, priklausomai nuo statinio rūšies, atlieka atitinkami viešojo administravimo subjektai. Byloje nėra ginčo, kad Gatvėje esanti žemių užtvanka yra hidrotechnikos statinys.

Administracija Rašte paaiškino, kad žemių užtvanka yra žemės sklype, priklausančiame fiziniams asmenims, todėl už jos priežiūrą atsako žemės sklypo savininkai. Pažymėtina, kad pareiškėjas kreipimesi kėlė klausimą dėl žemių užtvankos saugumo reikalavimų neatitikimo, pateikė nuotraukas. Nuotraukose matosi aptrupėję užtvankos kampai, suskilinėjusi konstrukcija. Administracija Rašte nepasisakė dėl žemių užtvankos saugumo reikalavimų atitikimo tikrinimo (statinio naudojimo priežiūros), nurodė kuris viešojo administravimo subjektas už tokį tikrinimą yra atsakingas, nepasisakė, ar pati atliks (atlieka) tokį vertinimą, patikrą. Jeigu ginčo žemių užtvankos saugumo reikalavimų atitikimo tikrinimas (statinio naudojimo priežiūra) nepriklauso atsakovei, Administracija turėjo persiųsti šį prašymą (jo dalį) nagrinėti atsakingam subjektui pagal kompetenciją, kaip numato VAĮ 11 straipsnio 4 dalis, Taisyklių 36 punktas. Byloje nepateikta įrodymų, patvirtinančių, kad Administracija būtų atlikusi šiuos veiksmus.

Dar daugiau, pareiškėjo 2025 m. gruodžio 29 d. nurodyta, kad „Pati damba neatlieka ir techniškai negali atlikti savo esminės funkcijos – vandens lygio reguliavimo“. Rašte Administracija nurodė, kad „<...> už žemių užtvankos priežiūrą atsako žemės sklypo savininkai“. Atsiliepime atsakovė argumentavo, kad Buivydiškių tvenkinių sistema buvo suprojektuota ir naudojama

žuvininkystės tikslams. Pažymėtina, kad valstybė ir kiekvienas asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnis). Savivaldybei rūpinantis aplinkos kokybės gerinimu ir apsauga savivaldybės teritorijoje, Administracijai turėjo būti žinoma, kad pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo (teisės akto redakcija, galiojusi nuo 2024 m. lapkričio 23 d. iki 2026 m. sausio 11 d., t. y. prašymo nagrinėjimo metu) 6 straipsnį, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos vykdo aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę (aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą nuo 2026 m. sausio 12 d. pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymo 5 straipsnį, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 10 d. nutarimo Nr. 1919 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymą“ 1.1 papunktį). Taigi, Administracija, nagrinėdama pareiškėjo kreipimąsi, be kita ko, turėjo įvertinti ir tai, ar yra (nėra) pagrindas pagal VAI 11 straipsnio 4 dalį persiųsti informaciją pagal kompetenciją įvertinti Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos, kontroliuojančiam (prižiūrinčiam), kad fiziniai ir juridiniai asmenys laikytųsi įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, reikalavimų (Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nuostatų 10.1 papunktis).

Atsižvelgdama į išdėstytą ir įvertinusi ginčijamame Rašte pateikto atsakymo turinį, Komisija prieina prie išvados, kad Raštas nėra tinkamai pagrįstas teisės aktų nuostatomis ir neatitinka prašymo turinio, todėl naikintinas. Administracija įpareigotina iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025 m. gruodžio 29 d. prašymą ir priimti dėl jo teisės aktų reikalavimus bei prašymo turinį atitinkantį motyvuotą sprendimą (atsakymą).

Pareiškėjas tik skunde Komisijai detalizavo veiksmus, kuriuos, jo nuomone, turėtų atlikti atsakovė, iš naujo nagrinėdama pareiškėjo kreipimąsi: t. y., organizuoti faktinę vietos apžiūrą (komisiją) ir surašyti apžiūros aktą; nustatyti, kas yra atsakingas už hidrotechninio statinio ir su juo susijusio kelio ruožo saugų eksploatavimą; nedelsiant pritaikyti laikinas saugos priemonės (atitvarai, išpėjamieji ženklai, eismo ribojimas), kol bus atlikti remonto ar rekonstravimo darbai; pateikti konkretų veiksmų planą ir terminus (remonto darbams arba alternatyviam sprendimui, pvz., pralaidos įrengimui), atsižvelgiant į tai, kad šis ruožas yra vienintelis privažiavimas į gyvenamąją zoną. Tokių konkrečių prašymų nebuvo nurodyta 2025 m. gruodžio 29 d. prašyme, juos kaip išvestinius reikalavimus dėl įpareigojimo atlikti veiksmus pareiškėjas suformulavo atsakovės atžvilgiu skunde Komisijai. Šiuo aspektu aktuali ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, pateikta 2026 m. sausio 28 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-227-821/2026, kurioje pasisakyta, kad, teismui sprendžiant dėl pareikšto reikalavimo, negali būti vertinamos tos aplinkybės ir reikalavimai, kurie nebuvo nurodyti asmens kreipimesi, nes tai reikštų tarp šalių kilusio ginčo, kuris persikelia į teismą, neapibrėžtumą bei administracinės bylos ribų peržengimą. Minėto pobūdžio prašymai nebuvo nurodyti pareiškėjo 2025 m. gruodžio 29 d. kreipimesi atsakovei, dėl to Komisija neturi pagrindo išeiti už šio administracinio ginčo ribų ir tenkinti šioje sprendimo dalyje aptartus pareiškėjo išvestinius reikalavimus. Taigi ši pareiškėjo skundo dalis atmestina.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1, 2, 4 punktais, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti atsakovės Vilniaus rajono savivaldybės administracijos 2026 m. sausio 19 d. raštą Nr. S-992(4.12 Mr) „Dėl žemių užtvankos“.

Įpareigoti atsakovę Vilniaus rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo N. A. 2025 m. gruodžio 29 d. prašymą „Dėl duomenys neskelbtini g., duomenys neskelbtini, esančios dambos ir virš jos esančio kelio dangos sutvarkymo“ ir priimti dėl jo teisės aktų reikalavimus bei prašymo turinį atitinkantį motyvuotą sprendimą (atsakymą).

Kitą pareiškėjo N. A. skundo dalį atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Morkvėnienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas